

Biblické studium pro domácí skupinky

PŘÁTELSTVÍ

David Novák

PŘÁTELSTVÍ

OBSAH:

1. Úvod
2. Kdo je přítel
3. Být přítel
4. Budování přátelství
5. Rozchod, hádka
6. Osamělost
7. Nejlepší přítel
8. Společenství

1.lekce

ÚVOD

Před začátkem studií na téma přátelství si pokuste udělat následující test. Na konci studií si tento test budete moci udělat znovu, abyste viděli, v čem se změnily některé vaše pohledy. Jednotlivé odpovědi podujte od 1 do 5 (1 znamená vůbec)

Vím, co to znamená mít dobrého přítele

Mám opravdový zájem o lidi

O to, co mám, se dělím s druhými

Lidé mě mají rádi a jsem vítán v různých kolektivech

Bráním své přátele

Přátelím se se svými rodiči

Jsem přítel se svými sourozenci

Mám mnoho přátel

Mám několik skutečně hlubokých vztahů

1. Kdo je tvým nejlepším přítelem?
2. Co si na něm, ní nejvíc ceníš?
3. Jaký si myslíš, že je rozdíl mezi kamarádem a přítelem?

Divili jste se někdy tomu, pro jsou určití lidé schopni zaujmout pozornost druhých a získat si rychle přátele?

Zatrhňte ty kvality, o kterých si myslíte, že jsou nutné k zaujetí druhých.

_____ pěkné oblečení _____ otevřenost

_____	hezký úsměv	_____	velkorysost
_____	vřelost	_____	duchovní hloubka
_____	hezký vzhled	_____	morální závazky
_____	hodně peněz	_____	popularita
_____	inteligence	_____	upřímnost
_____	osobnost	_____	silná vůle
_____	hodně zájmů	_____	dobré známosti

Nyní se znovu zamyslete nad těmito kvalitami a označte prvních pět, o kterých si myslíte, že jsou nejdůležitější pro přátelství.

Sdílejte své výsledky se skupinou a chvíli nad nimi diskutujte.

4. Největší dar, který mi přítel může dát, je (zatrhněte první tři).

- _____ naslouchání mi
- _____ nenechá mě, i kdyby mě všichni opustili
- _____ udrží jazyk za zuby
- _____ bude s ním legrace
- _____ bude se mnou při mých zraněních
- _____ bude svou bolest sdílet se mnou
- _____ nechá mě být, když budu mít špatný den
- _____ bude mě povzbuzovat,

5. Největší zranění, které jsem v přátelství zažil nebo kterého bych se nejvíce bál (zatrhněte dvě)

- _____ zneužití pro vlastní cíle
- _____ sražení mého sebevědomí
- _____ zesměšnění před druhými
- _____ ignorace
- _____ náhlé opuštění
- _____ nespravedlivé obvinění
- _____ pomluvy
- _____ jiné _____

6. 25-ti nebo méně slovy napište svou definici přítele. Začněte takto: "Přítel je ten, kdo..."

7. Chtěli byste během následujících šesti týdnů, kdy budete studovat tento kurz, nejen patřit do vaší skupinky, ale i riskovat prohloubení vzájemného přátelství? (A tím většího vzájemného se poznání). Zakroužkujte jednu odpověď.

- a. v žádném případě
- b. nejsem si jist
- c. pokud ale budou chtít i ostatní
- d. možná
- e. určitě
- f. zeptejte se mě příští týden

2. lekce

KDO JE PŘÍTEL?

V prvním setkání jste diskutovali, co to vlastně je přátelství a hlavně, kdo je přítel. Možná někoho takového máte, možná po něm pouze toužíte. V tomto studiu se podíváme na jeden z nejkrásnějších příklad přátelství v Písmu. Jedná se o přátelství Davida a Jonatána.

První krok: Odpovězte na následující otázku a sdílejte odpovědi se skupinkou.

Kterou vlastnost bys u svého přítele nesnesl? Proč?

Druhý krok: Čtete 1 Samuelova 18:1-4, 19:1-6

1. David i Jónatan byli dva největší kandidáti na izraelský trůn (David jako pomazaný Hospodin, Jónatan jako nejstarší syn).

Co byste mezi nimi očekávali? Našli byste něco podobného ve vašich životech?

2. V.1...miloval ho jako sám sebe. Srv. Mt.22:37-39. Kde je hranice mezi egocentrismem, sebeláskou a tím, co radí Písmo?

3. Ve verších 3. a 4. čtete, že Jonatán dal Davidovi věci určené ke své osobní ochraně. Tím se mu vlastně "dává všanc".

V našich přátelstvích jsou často vlastnosti, za které se schováváme a které se bojíme otevřít, protože se bojíme zranění

od toho, před kým bychom je otevřeli. Jsou to určité obranné zóny jako např. arogance, nedostatek času, přehnaný hněv,

nenaslouchání, agresivita atd. Pokuste se diskutovat o tom, které jsou vaše ochranné zóny, a co dělat pro to, abychom se jich zbavili. Srv. Řím. 15:7.

4. V.5...David měl úspěchy na základ toho, co pro něj udělal Jonatán. Srv. Řím. 12:10 a Fil.2:4-8.

Co v souvislosti s tímto oddílem vidíš jako úskalí, na kterém může přátelství zkrachovat?

5. 1Sam 19:1-2. Jonatán dokonce riskuje i svou reputaci. Jak bychom měli jednat, kdy se náš přítel dostane do úzkých

nebo je zraněn? Srv. Žid.10:24, Gal.6:2. Pokuste se nepoužívat

odpovědi typu "pomoci mu". Zamyslete se,

jak konkrétně aplikovat uvedené verše.

6. Všimněte si, jak o Davidovi Jonatán mluví před Saulem

- v.5. Srv. P. 18:21, 101:5. Zamyslete se, jak mluvíte o lidech, které máte rádi, ale i o těch, které příliš v lásce nemáte.

Jak myslíte, že ostatní mluví o vás? V čem je nám Jonatán velkým příkladem a inspirací?

7. Pokuste se na základ přečteného oddílu vypsát několik vlastností, které vás u Davida a Jónatana na jejich přátelství zaujaly.

_____

3. lekce

BÝT PŘÍTEL

Přátelství a vlastně jakýkoli vztah na nás vyžaduje určitou investici. Určitou energii, kterou do vztahu musíme vložit. V ideálním

přátelství se nelze pouze "vézt". V následujícím studiu se budeme zamýšlet nad příběhem Barnabáše a Pavla, kteří se stali dobrými přáteli.

První krok: Pokuste se odpovědět na následující otázky a sdílejte odpovědi se skupinkou.

1. Při výběru zaměstnání bych dal přednost
  - a. nudné práci, která ale bude bezpečná
  - b. zajímavé práci s určitým nebezpečím
  - c. začít podnikat bez jakéhokoli zabezpečení

2. Rád jím

- a. to, co znám, co vím, ž mi chutná
- b. nějakou specialitu, kterou trochu znám
- c. n co, co jsem nikdy nejedl

3. Ve větší partě lidí

- a. se držím svých přátel

- b. začnu se bavit s člověkem, kterého neznám
  - c. koukám, s kolika novými lidmi bych se mohl poznat
4. Ve známosti bych dal přednost
- a. někomu, koho mám rád
  - b. někomu, o kom si myslím, že bych ho měl rád
  - c. někomu, s kým jsem se ještě nikdy před tím nesetkal
5. Když s někým začnu vztah, obvykle
- a. nechám druhého mluvit
  - b. snažím se, aby to bylo s mluvením nastejno
  - c. přebírám iniciativu
6. Dal bych přednost životu
- a. bez riskování v bezpečí
  - b. trochu riskovat, trochu bezpečí
  - c. hodně riskování a žádné bezpečí
7. Když řídím (auto, kolo, motorku)
- a. jezdím opatrně
  - b. občas zariskuji
  - c. jezdím jak blázen

Součet: 1 bod za každé a, 2 body za b, 3 body za c. Součet pak vyznačte na nakreslené ose.

máš hodně rád jistotu   jsi "divoký jezdec"

7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Druhý krok: Čtěte Skutky 9:19-21, 26-28

1. Pokuste se příběh zopakovat ve dvaceti slovech, pak v deseti, v pěti a nakonec ve dvou slovech.
2. Co bylo nejdůležitějším okamžikem, který spojil Barnabášův život s Pavlovým? Co vlastně "nastartovalo" jejich přátelství?
3. Jak důležitý se ti zdá *risk*, který Barnabáš udělal?
4. Jak důležitá je zde *důvěra*, kterou Barnabáš Pavlovi ukázal? Jak vidíš u sebe schopnost *důvěřovat*? Co ti v důvěře brání?
5. Barnabáš se Pavla *ujal*. Tím ukázal na důležitou věc v přátelství, kterou je sdílení a to nejen ve smyslu mluvení, ale i sdílení cílů, nápadů věcí.
Srv. s 1Tes.2:8. Které dvě věci chtěl Pavel s Tesalonickými sdílet? Jak byste to aplikovali na váš nejbližší vztah, na vaši skupinku?
Pokuste se na základ testu zamyslet, do jaké míry jste schopni se sdílet o.....

Dobré jídlo 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

peníze 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

duchovních zápasech 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

svých hříších 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

radostech 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

vizích 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6. Barnabáš o Pavla také *pečoval*, srv. Fil.2:4. V jakých oblastech si myslíš, že je třeba pečovat o své přátele? Kde je hranice péče a vlezlosti? Kdy naopak začíná lhostejnost?

7. Pokuste se vypsát vlastnosti, které prokázal Barnabáš, kdy se ujal Pavla. Jak byste je chtěli konkrétně projevit ve vašich vztazích?

---

4. lekce

BUDOVÁNÍ PŘÁTELSTVÍ

Jak bylo naznačeno již v minulé lekci, přátelství vyžaduje nejen přijímání, ale i dávání, na kterém se podílí obě strany.

Jako každé budování i budování přátelství stojí určitou námahu a úsilí, které se však vyplatí. Je mnoho lidí, kteří přátelství nikdy nepoznali ne proto, že mají smůlu na lidi, ale proto, že odmítli investovat do vztahů. V této lekci se budeme zabývat tím, co znamená budovat přátelství a jak žít jako přátelé.

První krok: Odpovězte následující otázky a odpovědi sdílejte se skupinkou.

1. Přemýšlejte nad tím, komu jste z dobrých známých poslední dobou telefonovali.

2. Komu byste telefonovali v následujících případech? (z lidí uvedených v první otázce, popř. i někomu dalšímu)

- potřebujete ručení
- dostali jste se do průšvihů, který jste si sami zavinili
- máte duchovní problémy, se kterými se potřebujete svěřit
- máte z něčeho úžasnou radost
- nevíte, kam v život dál

Druhý krok: Čtěte Koloským 3:12-14 a 1 Tesalonickým 5:11

Diskutujte nad otázkami.

1. Vypište všechny vlastnosti, o kterých jste četli a seřaďte je podle toho, ve kterých jste nejsilnější až po ty, ve kterých jste nejslabší.

2. Jaké synonymum bys dal za slovo soucít? Napadají tě některé události ze života Ježíšova, kdy Ježíš projevil soucít?

3. Vlastnost, které se říká dobrota, najdeme i ve výčtu ovoce Ducha v Galatským 6:22. Srv. 2Kor.6:6, Ef.2:2, Tit.3:4.

Pokuste se dobrotu popsat n kolika slovy a poté se zamyslete, jak ji aplikovat v přátelství. Čím se liší od soucitu?

4. Pokuste se zamyslet nad tím, kdo byl nejskromnější člověk, se kterým jste se kdy setkali. V čem se jeho skromnost projevovala?

Srv. Kol.3:12, Jak. 4:6,7, Sk.8:33.

5. V několika větách se pokus definovat rozdíl mezi skromností a pokorou. Srv. s Mt.11:29. Jak myslíš, že se pokora může konkrétně projevit v přátelství?

6. Jsi typ člověka, který to po prvním neúspěchu vzdá nebo bojuješ i když to nejde? Srv.2Kor.12:12. V čem si myslíš, že je

trpělivost v přátelství důležitá?

7. V přátelství nastávají i konflikty, po kterých musí přijít odpuštění. Jaké jsou důvody toho, že nejsme někdy schopni odpustit a ani se navzájem přijmout? Proč si myslíte, že v tomto verši je v kontextu našeho odpuštění, odpuštění Kristovo? Srv. Luk.7:41-48.

8. 1Tes.5:11. Zamyslete se nad tím, kdy jste naposledy svého přítele povzbudili. Rozdělte se ve skupince do dvojic a v několika minutách řekněte druhému, co se vám na něm líbí. Poté upřímně řekněte, jaký jste měli pocit, když jste o sobě slyšeli něco pozitivního. Proč myslíte, že máme často tendenci se spíš kárat nebo i pomlouvat, než se povzbuzovat?

9. Proč si myslíte, že máme jako křesťané být komu oporou?

10. Podívejte se zpět na výčet v prvním bodě a k jednotlivým vlastnostem přiřipšte, jak se chcete v těchto vlastnostech změnit ve vztahu se svým přítelem nebo někým blízkým.

5. lekce

ROZCHOD, HÁDKA

Na první pohled by tato lekce do série o přátelství snad ani neměla patřit. Přemýšlíme přece o přátelství a ne o tom, co přátelství není. Přesto však i hádky a rozchody k přátelství patří. A někdy dokonce tyto nepříjemné zkušenosti přátelství ještě stmelují - dojde-li k usmíření. V této lekci se budeme společně zabývat těmito nepříjemnými situacemi. Zjistíme, že se něco podobného stalo i apoštolu Pavlovi a podíváme se na to, jak se s tím Pavel vyrovnával.

První krok: Odpovězte na následující otázky a odpovědi sdílejte se skupinkou

1. Přemýšlejte nad tím, kdy jste se naposledy s někým pohádali. Čí myslíte, že to byla vina? U jste se smířili?
2. Právě jsem rozzloben na _____ počet lidí.
3. Kdy se rozzlobím, chovám se jako (napište nějaké zvíře).

Sdílejte své odpovědi ve skupince.

Druhý krok: Biblické studium

Čtete Skutky 12:25, 15:35-40

2 Tim.4:9-11(Pavel píše Timoteovi)

1. Popiš svými slovy roztržku mezi Pavlem a Barnabášem. Jaká vlastnost Jana Marka byla pro Pavla nepřijatelná?
2. Proč si myslíte, že to byl Barnabáš, kdo se Jana Marka ujal? Odpovězte na tuto otázku na základ toho, co jste si již o Barnabášovi říkali, zvláště v souvislosti s jednou jeho mimořádnou vlastností.
3. Jak si myslíte, že se cítil Jan Marek po té, co dostal druhou šanci od Barnabáše. Jaké byly pozitivní a jaké negativní následky rozchodu Pavla a Barnabáše?
4. Ef. 4:26 Pokuste se hovořit o tomto verši ve světle probíraného příběhu. Myslíte, že Písmo hněv zcela vylučuje nebo ho spíš dává do určitého kontextu? Pokud myslíte to druhé, pokuste se na základ textu z knihy Efezským určit do jakého.

5. Srv. text uvedený ve 2Tim. s Kol. 4:10, Fil. 24. Co se zde dozvídáme o vztahu mezi Pavlem a Janem Markem? Co se na tom můžeme od Pavla učit v souvislosti s hádkou?

6. Pokuste se ke každému následujícímu výrazu uvést paralelu z probíraného příběhu.

Poskytnutí druhé šance

Obnovení důvěry

Nedůvěra na základě předchozího zklamání

Povzbuzení i přes předchozí zklamání

Hádka zapříčínující rozchod

7. Pokuste se několika slovy napsat, co nás zde Boží slovo učilo o tom, co dělat při krizích ve vztazích.

Vypište několik kroků vedoucích k usmíření, které jste si uvědomili.

6. sejití

OSAMĚLOST

Pokud rozchod byl diskutabilní ve smyslu zda ho zařadit do této studijní série, pak osamělost je ještě diskutabilnější. Přesto však každý z nás tento pocit alespoň někdy okusil. Je to vlastně přesný opak vztahů. A toto mě vedlo k tomu, abych osamělost zařadil právě do této série. Pokud zažijeme osamělost, můžeme lépe ocenit krásu dobrého vztahu.

Osamělost lze zažít ve smyslu úplného odloučení od lidí, ale i uprostřed lidí, kteří nás dobře znají. Je to stav, který nemáme rádi, protože jako lidské bytosti jsme byli stvořeni ke vztahům a ne k samotě. Přesto se ale čas od času s osamělostí musíme vyrovnávat. A právě o tom budeme přemýšlet v tomto studiu.

První krok

Pokuste se pomocí daných otázek určit, co pro vás znamená osamělost

Osamělost je...

to když vím, že školy,

zaměstnání půjdu opět...sám _____
1 2 3 4 5

jet na prázdniny bez někoho,

kdo je v mém věku _____
1 2 3 4 5

vnitřní pocit, že mi nikdo

nerozumí _____
1 2 3 4 5

nemít opravdového přítele _____
1 2 3 4 5

odloučení od Boha kvůli

hříchu _____
1 2 3 4 5

když nemám s kým chodit _____
1 2 3 4 5

Kdy jste se cítili v život nejvíc osaměli?

Druhý krok: Čtěte Žalm 22:2-12

1. Nepřipomínají vám nic první slova tohoto Žalmu? Na kterém místě Písma bychom našli stejný výkřik?
2. Pokuste se v textu najít, kým se žalmista cítí opuštěn.
3. Vypište několik oblastí, kvůli kterým se někdy cítíte Bohem opuštěni.

Srovnejte s následujícími verši; Iz. 41:14, 43:1-2, Řím. 8:35, 2 Tim. 2:13, . 27:10, 5Moj. 31:6.

Myslíte, že byl žalmista opravdu Bohem zcela opuštěn? Myslíte, že nás Bůh může nechat zcela "napospas osudu"? Proč to někdy tak pociťujeme?

4. Žalmista prožívá i opuštěnost lidmi vv.7-9. Jak se to projevuje, jak bys to aplikoval na svoji situaci? Jaký vidíš rozdíl mezi tím, jak na žalmistovu samotu reagují lidé a jak reaguje Bůh?
5. Jaké rysy Božího charakteru si ve své samot žalmista připomíná?

6. Proč v situaci samoty žalmista začíná Boha chválit?

Srv. Řím.8:28, Fil.4:4

7. V. 10...žalmista odvrací o i od lidí zpět k Bohu. Od "já" v.7, k "ty" v.10. Co si zde připomíná? Jak bys to aplikoval do svého života? Srv.1P. 5:7

8. Podívejme se na podobnou situaci, ve které se ocitl Pavel. 2Tim.4:10,11,16,17. V čem je nám jeho postoj příkladem? Proč se nám někdy stává, že za ztrátou vztah s lidmi následuje i ztráta vztahu s Bohem?

9. Zamysli se nad tím, zda ve tvém okolí není nikdo osamocený. Třeba ve sboru, v mládeži, v sousedství. Pokud se ho nějak zkontaktovat, nabídnout mu kamarádství, někam ho pozvat. Právě ty se pro něj můžeš stát cestou zpět nejen do kolektivu, ale možná i k Bohu. Napiš si jeho jméno. Poté se ve skupince podělte o nápady, jak dotyčného kontaktovat, jak ho oslovit.

7. lekce

NEJLEPŠÍ PŘÍTEL

Asi každý z nás má svého nejlepšího přítele a možná také mnozí z nás pro někoho nejlepšími přáteli jsou. Přesto jsou lidé, kteří nemají mnoho přátel, mají pouze kamarády. Asi souhlasíte, že mezi kamarádem a přítelem je rozdíl.

I nejlepší přítel však může zklamat. Existuje jen jeden přítel, který nezklame, který nám dal i dokonalý příklad toho, co to znamená být přítelem. Jak asi víte, je to Kristus. A nad jeho přátelstvím s námi a jeho příkladem pro nás, se budeme zamýšlet v této lekci.

První krok: Přemýšlejte nad otázkami a své odpovědi sdílejte se skupinkou.

1. Pokuste se vystihnout rozdíl mezi přátelstvím a kamarádstvím.
2. Pokuste se vystihnout rozdíl mezi partnerstvím a přátelstvím.

Druhý krok: Biblické studium

Čtěte Jan 15:12-16

1. Pokuste se vyjmenovat příklady, na kterých Ježíš během svého života konkrétně dokázal svou lásku, o které se v tomto oddíle hovoří.

2. Na základ uvedených pasáží se pokuste vypsát n kolik charakteristických vlastností Ježíšovy lásky.

Mt26:39, Mk.10:43-45 _____

Jan 13: 1,4-5 _____

Jan 15:13, Fil. 2:5-8 _____

3. V kterých dvou oblastech se sebezapření projevilo u Pána Ježíše? Jak bys Ježíš v příklad aplikoval do
rodinného života
svoji skupinky
nejbližších vztahů
do sboru

4. Napadá vás nějaká paralela s dnešním světem v souvislosti se zvykem obmytí nohou v Ježíšových dobách? V čem je nám zde Ježíš příkladem?

5. V jakých oblastech byste mohli svým přátel m posloužit, ale nechcete? Proč je tomu tak?

6. Vypište si n kolik oblastí, které lze obětovat pro své přátele.Poté je očísľujte podle toho, o které se nejmíc bojíte až po ty, na kterých vám tolik nezáleží.

7. V čem vidíte mimo ukřižování největší oběť, kterou nám Ježíš přinesl. Jak bychom to mohli aplikovat na naše přátelství. Srv. Fil.2:6-8.

8. V jakých oblastech můžeme čestně vyznat, že je nám Ježíš nejlepším přítelem?

8. lekce

SPOLEČENSTVÍ

V předcházejících studiích jsme se zabývali přátelstvím i vztahy spíš z pohledu mezi dvěma lidmi. Tato poslední studie se bude týkat přátelských vztah v kontextu celého společenství. N kdy jsme schopni udržet přátelství s jedním člověkem, ale pro společenství přínosem nejsme. Důvodů může být víc, ale jedním bývá ten, že své představy o společenství milujeme víc ne společenství samo. V této lekci se budeme zamýšlet nejen nad smyslem společenství, ale i nad skupinkou, se kterou jsme absolvovali toto studium.

První krok: Odpovězte na následující otázky a sdílejte odpovědi se skupinkou.

1. Co si myslíte, že je nejdůležitější pro dobré společenství.

2. Na jaký kolektiv vzpomínáte nejraději? Proč ?

Druhý krok: Biblické studium

Čtěte Skutky 2:41-47

1. Co myslíte, že bylo na společenství popsaném ve Skutcích nejpřitažlivější pro lidi, kteří se do něj dostali?

2. Vypište svými slovy činnosti, které první křesťané dělali.

3. Které činnosti se orientovali spíš "dovnitř" a které "ven"?

4. Zamyslete se nad svojí skupinkou a porovnejte to, co děláte vy, s tím, co dělali první křesťané.

5. Ve verši 45 čteme, že dokonce "prodávali svůj majetek". To ukazuje na jistotu, kterou jim dával nejen vztah s jejich Pánem, ale i vzájemný vztah. Pokuste se vypsát několik věcí, které ve společenství mohou vést k vytvoření opravdové jistoty.

6. Ve verši 46 čteme, že se scházeli na dvou úrovních.

_____

_____

Pokuste se vystihnout důležitost a nezastupitelnost každé této úrovně

7. Podle vlastní úvahy vyplňte otázku v kontextu vaší

Skupinky a sboru

1...nejslabší atd.

Apoštolské vyučování: "Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se".

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Duchovní vitalita: "Skrze apoštolů se stalo mnoho zázraků a znamení".

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Společenství/soucit s potřebnými

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2.PVD

1. Jedná se zde o problém rivality nebo závnosti. V našich podmínkách se nejedná o následnictví trůnu, ale může se jednat o touhu vyniknout na úkor druhého, dokázat druhému, že jsem někdo lepší atd. Určitě najdete další důvody.

2. Kdy Písmo píše "jako sám sebe", znamená to mít k sobě úctu, vidět se jako Boží stvoření a ne jako něco, co se Bohu moc nepovedlo. Správným předpokladem je podle Matoušova evangelia láska k Bohu, který mi dává reálný pohled na sebe sama. Egocentrismus a sebeláska má na prvním místě moje potřeby. Já sám jsem pro sebe malým bohem a druzí jsou zde od toho, aby tyto potřeby naplnili.

3. Nejsme schopni přijmout sami sebe, tak jako přijímáme druhé, protože se jich vlastně bojíme. Bojíme se, že odhalí, kdo jsme a my prožijeme zranění. Výsledkem je, že si lidi držíme od těla uvedenými vlastnostmi, i vlastnostmi dalšími. Zbavit se těchto vlastností, které nás oddělují od druhých, znamená riskovat zranění spojené s tím, kdy se otevíráme. Co tedy s tím?

Jedna z věcí, kterou můžeme udělat, je napsána v Římanům

v 15. kapitole. Dát lidem jasně znát, že je přijímáme, jako nás přijal Kristus - tzn. bez podmínek. Že po nich nechceme "obchod" typu kdy ty něco uděláš pro mě, budeme přátelé. Druhá věc je to, že my musíme první začít riskovat zranění z toho, že nás druzí poznají. My musíme první svlékat ochranné zóny. Tohoto však budeme schopni pouze tehdy, kdy si uvědomíme, že i přes naše chyby, které jsme nejenom měli, ale které i máme, nás Bůh přijal, a že tento fakt nás osvobozuje od druhých lidí.

4. Jonatán přeje Davidovi úspěchy. David se stává brzy úspěšnější než Jonatán. V našich přátelstvích se toto může stát kamenem úrazu. Zvláště Kristův příklad uvedený v epištole Filipským je pro nás velkým vzorem, co to znamená prakticky vidět druhého víc než sebe a co to znamená mu přát. Naopak Saul je křiklavou výstrahou toho, kdy člověk neunes úspěchy druhých, a to i těch nejbližších.

5. V dnešní době toho všichni máme tolik, že na nějaké nošení břemen druhých prostě není nejen čas, ale ani energie. Přesto nás k tomu Písmo vybízí - kniha Židům dokonce k "zájmu o druhé". Jak to v přátelství myslíme vážně se většinou ukáže tehdy, kdy jde o naši reputaci, kdy se druhého máme zastat a něco nás to bude stát. I

zde je nám Jonatán příkladem. Ale nejen on - ještě větší příklad máme v našem Pánu, v jeho smrti za nás. Diskutujte nad tím, jak chcete nést břemena svým blízkým a jaká břemena chcete, aby nesli oni vám.

6. Dalším "prubířským kamenem" našich přátelství a vztahů vůbec je to, jak mluvíme o druhých. Všimněme si, že Jonatán Davida dokonce chválí. Mluví o něm pozitivně - tzn. dělá víc, než že by pouze mlčel. Často negativní mluvení o druhých je pro nás určitou formou kompenzace toho, v čem jsme špatní, kde nás kouše svědomí.

7. Tato otázka je zcela na vašem vlastním úsudku. Několik linií, které jsme sledovali v tomto studiu: přejícnost, zranitelnost - otevřenost, láska k druhému jako k sobě sama, hezké mluvení o druhém, riskování reputace kvůli druhému atd.

Nenechte se tímto výčtem omezit a hledejte vlastní odpovědi.

Podívejte se také na Davida, který v tomto příběhu hraje zdánlivě pasivní roli.

Následnou diskusi se pokuste usměrnit k tomu, aby lidé přemýšleli, jak aplikovat některé principy, které jste viděli u Jonatána a Davida.

3.PVD

Test na začátku tohoto studia má vést k zamyšlení nad tím, jak moc se bojíme riskovat, něco začínat, do něčeho investovat. Často to jsou přátelské vztahy, které všechny tyto vlastnosti zahrnují.

1. Tento bod se zaměřuje k pomoci lépe formulovat daný text. Podobný souhrn může být pomocí. Poslední dvě slova by měla ukázat na zdůraznění přátelství, péče, zájmu o druhého.

2. Jsou to věci, o kterých ještě budete mluvit v dalších bodech. Jedná se o důvěru, risk a vstřícnost. Bez těchto vlastností, které se projevíly zvláště u Barnabáše, by jejich vztah asi těžko vznikl.

3. Smyslem této otázky není vyplnit test, ale zaměřit se na jeho podklad k samotnému risku jako vlastnosti, která patří k přátelství. Je na nás, abychom udělali první krok a někdy tím i riskovali nepochopení nebo i jiné věci. Největším příkladem nám v tomto je Kristus, který udělal první krok ve vztahu k nám.

4. Barnabáš měl mnoho důvodů Pavlovi nevěřit a dát mu to patřičně najevo. Přesto mu však pomáhá. Upozorníte skupinku na to, že podobně pak Pavel přistupoval k těm, kterým psal své dopisy. Mnohokrát je spíš povzbuzuje, dává jim najevo svou důvěru. Pokuste se přečíst pár úvodů do jeho listů. Důvod, proč o druhých tak často pochybujeme, je asi mnoho a stojí za to si je na skupince formulovat.

5. Přátelství není jen důvěra, ale i sdílení. A to nejen ve smyslu slov. Pavel sboru v Tesalonice chce odevzdat nejen evangelium, ale celý svůj život. Jako by si nechtěl nechat nic pro sebe. Jedná se zde o opak toho "držet si n koho od těla". Pavel nechce, aby jeho adresáti viděli krásnou masku, ale Pavla, takového jaký je. Sdílení často znamená, že investujeme bez toho, abychom čekali na návrat. Test, který je v otázce, měl posloužit k zamyšlení nad touto otázkou.

6. Péče znamená něco dlouhodobějšího. Je to dlouhodobý zájem o druhého, snaha mu pomoci v jeho zápasech. V době, která se často spojuje s lhostejností, je toto cesta za člověkem.

7. Barnabáš nám zde dal příklad v ochotě riskovat, v důvěře, sdílení a péči. Ved'te členy skupinky k tomu, aby se pokusili aplikovat tyto principy na vztah, který prožívají

- se skupinkou
- s nejbližším přítelem
- s kamarádem

Vlastnosti, které nám v souvislosti s přátelstvím ukazuje Barnabáš, nám nejsou vlastní. Je třeba prosit Ježíše o zmocnění k těmto vlastnostem.

4. PVD

1. Otázky v prvním kroku a první otázka v kroku druhém mají vést k hlubšímu zamyšlení nad uvedeným tématem. Věnujte jim dostatek času, na druhou stranu si dejte pozor, aby tyto otázky nespotřebovaly čas, který si určíte k studiu Písma.

2. Jedno synonymum by mohlo být vžití se, možná také lítost, ale určitě najdete další. O P.J. čteme, že když viděl Jeruzalém, "byl pohnut lítostí", kdy viděl zástupy, které byly jako ovce bez pastýřů, "bylo mu jich líto", kdy viděl, že Lazar zemřel, "vstoupily mu do očí slzy" atd. Z Ježíšova života vidíme, že se nejednalo o jakýsi záchvat sentimentality, ale opravdovou spoluúčasť.

3. Na základě uvedených pasáží vidíme, že se jedná o pozitivní vztah vyjádřený dobrým skutkem. Asi by nám moc nepomohla Boží dobrota, která by se projevila kdesi v nebi na andělech. Možná jeden z rozdílů mezi dobrotou a soucitem je to, že v dobrotě je víc racionality než citu. Tím ale nelze říci, že v soucitu racionalita chybí. Vymezení těchto vlastností však záleží na vaší skupince.

4. Odpověď záleží na subjektivní zkušenosti. Z uvedených pasáží vidíme, že pokorní lidé nejsou slabší ale spíš ti, kdo si uvědomují svoje omezení před P.B. a tedy to, že co jsou, jsou pouze díky Boží milosti. Za pokorné lidi hovoří charakter hlasitěji než jejich slova.

5. Tyto dvě vlastnosti se dost prolínají a asi je lze těžko od sebe oddělit. Je zajímavé že příkaz "učte se ode mne", je Ježíšem dán pouze v souvislosti právě s pokorou.

6. Jedna z nejvíce ceněných charakterových vlastností v N.Z. je trpělivost nebo také vytrvalost. Bez toho nelze v přátelství obstát. Zvláště v okamžicích nepochopení i zklamání iluzí z druhého. Někdy toto jsou totiž okamžiky, ve kterých se ukazuje na čem naše vztahy stojí.

7. V příběhu u Lukáše vidíme, že komu bylo mnoho odpuštěno, nebo lépe kdo si uvědomuje, jak mnoho mu bylo odpuštěno, ten dokáže odpustit i druhým. To, že si tento fakt neuvědomujeme má za následek neodpuštění a vzájemné se nepřijetí. Často jsme nepochopili, že Kristus přijal nás a že to by mělo být důvodem našeho přijetí druhých lidí.

8. Tento bod by měl povzbudit k tomu, abychom se naučili povzbuzovat. Je to cosi, co v našich společenstvích neumíme, čeho se spíš bojíme. Mnohokrát u nás převažuje řečeno s Karlem Čapkem "patologický negativismus".

9. Základní věc je mít sám oporu a to u Boha. Pokud oporu postrádám, lehce se mi stane, že dotyčný přítel mě se svými problémy stáhne s sebou. Největší oporou by pro mě měl být Bůh a až pak člověk, přítel. Pokud tomu tak není, jsem v pokušení od druhého požadovat to, co mi může dát pouze Bůh - dokonalé přijetí.

10. Tento bod je zaměřen na praktickou aplikaci, která nám je někdy velmi protivná, protože se dotýká našich životů. Pokuste se ale zbytek času touto aplikací strávit.

5. PVD

Jako v předešlých lekcích, i v této je několik "rozechřivacích" otázek. Snažte se o vzájemnou otevřenost - jinak tyto otázky postrádají smysl.

1. Pavel se chtěl vydat na druhou misijní cestu a potřeboval s sebou vzít spolehlivé spolupracovníky, kteří by byli schopni nést útrapy této cesty. A právě toto se stává jádrem sváru mezi Pavlem a Barnabášem. Jak jsme mohli číst, Marek Pavla opustil v Pamfýlii, a to hned na začátku první misijní cesty. Nevíme přesně proč, ale lze se domnívat, že to byl strach z dalších problémů, které se daly očekávat. To, co Pavla u Jana Marka asi nejvíce rozzlobilo, byla jeho nespolehlivost a snad i bázlivost.

2. Z předešlé lekce víme, že Barnabáš znamená "syn potěšení". Tato vlastnost se u něj projevila právě v této roztržce. Jan Marek totiž v Pamfýlii neopustil jen Pavla, ale i Barnabáše, který mu ale dává druhou šanci.

Přesto, že Jan Marek v prvním přátelství zklamal, nedává mu to Barnabáš svým postojem najevo. Toto se stává novou cestou k znovuzavření přátelství.

3. Bible nám na tuto otázku neodpovídá přímo, ale jak se ukazuje z dalších veršů, Jan Marek druhou možnost již využil. Zřejmě to pro něj byla velká motivace zkusit to znova. Je špatné, když nad svými přáteli lámeme příliš brzy hůl. Pravděpodobně krok, který Barnabáš udělal, byl pro Jana Marka velkým povzbuzením.

4. Písmo nehovoří o hněvu jako o něčem, co nemá mezi křesťany existovat. Hříchem však je, když hněv v sobě začneme žít, když s ním jdeme spát, když nás začne stravovat. Roztržka, ke které došlo, není komentována jako něco hříšného, špatného ani jako něco pozitivního. Je prostě brána jako fakt. V dalších otázkách uvidíme, že nad hněvem, který vzplanul mezi Pavlem a Barnabášem, "slunce zapadlo".

5. Z těchto pasáží vidíme, že Pavel s Janem Markem opět počítá, že v sobě neživí staré roztržky a zranění. Možná, že na Pavlově místě bychom měli tendenci na Jana Marka zapomenout, protože přizvání k další práci by mohlo ukázat, že jsme jednali ukvapeně, že jsme se měli zachovat spíše jako Barnabáš. I v tom je nám Pavel velkým příkladem, jak navazovat ztracené vztahy. Prostě - nepřipomínat minulé zklamání.

6. Odpovědi mají vést k hlubšímu pochopení příběhu i k tomu, abyste se znovu zamysleli nad všemi aspekty, které souvisely s rozchodem Pavla s Barnabášem a Janem Markem.

7. Tento příběh je ukázkou toho, že ani hádka, a dokonce ani rozchod nemá být v přátelství konečnou. Několik výrazných okamžiků, které mohou být inspirací i pro naše situace: Poskytnutí nové důvěry J. Markovi Barnabášem, obnovení Pavlovy důvěry, nepřipomínání starých selhání. Pokuste se najít některé další příklady, které byste chtěli aplikovat v podobných situacích ve vašich životech.

6. PVD

1. Stejná slova řekl P.J. na kříži. Mt. 27:46, Mk. 15:34.

Práv na tomto Žalmu si můžeme ještě lépe uvědomit hrůzu toho, co náš Pán musel prožívat, abychom mohli nejenom žít, ale třeba i dělat tato studia.

2. V zásadě se zde jedná o pocit opuštěnosti Bohem a lidmi.

3. Důvodů jistě najdete několik. Někdy se jedná o hřích, jindy o to, že prostě s Bohem nekomunikujeme. Kvůli velkému zklamání, někdy z důvodů velikých zkoušek. Pokuste se ale najít své důvody. Zmíněné verše nám ukazují na Boží věrnost a na to, že naše pocity opuštěnosti Bohem nejsou žádným ukazatelem reality. I když bychom si to zasloužili, Bůh nás nenechá napospas osudu, ale pečuje o nás. Je důležité, abyste tuto otázku pečlivě probrali a přečetli všechny uvedené verše. Často je náš vztah s Bohem tak trochu byznys. Čím více se budu snažit, tím menší pravděpodobnost, že mě Bůh opustí... Pokuste se v přípravě na tuto lekci najít ještě další verše týkající se Boží věrnosti.

4. Jednou z lidských vlastností je neschopnost pochopit, co druzí prožívají, a někdy i zlehčování jejich problémů. Podobně jako žalmista to můžeme prožívat i dnes. Nepochopení bolí, výsměch pálí...

Základní rozdíl v přístupu Božím a lidským v tomto žalmu je ten, že Bůh zde nikde neříká, že žalmistu opustil, kde to lidé ho opustili. To, co Bůh udělal v žalmistově životě hovoří o Boží věrnosti.

5. Svatý, vládce, zachránce, ten kdo slyší, útočiště

6. Chválou se naše pozornost přesouvá od sebe samých k Bohu.

Naše samota se stává ještě hroznější, když se na sebe příliš zaměřujeme. Na pozadí zmíněných novozákonních veršů vidíme, že zkoušky mají smysl, a že právě v těžkých situacích se ukazuje, kde je vlastně zdroj naší radosti. Zda dobré vztahy s lidmi nebo Bůh sám. Je zajímavé, že mnoho zbožných lidí i v nejtěžších zkouškách našlo důvody k chvále.

7. Žalmista si připomíná svoji naprostou závislost na Bohu, a to již od svého narození, ale i to, že ho Bůh "choval", že ho nikdy neopustil, že s ním měl. Právě v okamžiku, kdy žalmista přiznává, že mu v jeho samotě nikdo nepomůže, prosí o Boží blízkost. Toto není fatalistická rezignace, ale spíš vložení důvěry na Boha s tím, že on se postará o vše - tzn. i o pozemské přátele. Někdy žel k tomu, abychom si uvědomili, kdo je Bůh, potřebujeme zakusit hluboký pocit opuštěnosti.

8. Pavel vyznává, že ho "všichni opustili". Toto je velmi smutné vyznání. Tímto ale Pavel nekončí. V dalších verších vidíme, že se Pavel spoléhá na Boha. Pavlova síla nepocházela od přátel a dobrých vztahů s nimi, ale z jeho vztahu s Bohem. Toto je velikou inspirací pro každého z nás.

9. Tato otázka je ryze praktická. Věnujte jí však čas.

V našem okolí je mnoho osamělých lidí. A kdo jiný jim má podat pomocnou ruku než křesťané?

7.PVD

1. Příkladů je určitě mnoho. Je to především ukřižování, ale i lítost nad lidmi a naplňování jejich potřeb, věnování svého času obyčejným lidem, kteří někdy byli na okraji společnosti, přímělné motlitby atd.

2. Sebezapření, služba, ob .

3. Sebezapření ve vztahu k Otci a k lidem. Vlastně se jedná o vidění Božích i lidských potřeb víc než vlastních. Aplikace záleží na osobním zamyšlení se.

4. Tento úkon dělali služebníci hostům, kteří přišli na návštěvu a měli nohy od prachu. Jan Křtitel o podobné věci hovoří jako o nejnižším úkonu, který měl člověk udělat (J.1:27). Dnes bychom to mohli přirovnat k jakékoli službě, která je mezi lidmi neoblíbená, ale která je užitečná. Ježíš nám zde dává lekci nejen lásky, ale i toho, že uznání i od přátel se nezískává skrze manipulaci s nimi, ani skrze panování nad nimi, ale skrze službu.

5. Odpověď záleží na každém členovi skupinky. Často nechceme posloužit svým přátelům nejen proto, že nás to může něco stát, ale i proto, že si chceme zachovat určitý odstup.

6. Oblasti, které můžeme obětovat, mohou být např. čas, peníze, pověst, pohodlí, záliby, atd. Diskutujte o vašich příkladech na skupince.

7. Z uvedené pasáže v knize Filipenským vidíme, že se Ježíš vzdal toho, na co měl nárok, a tím dokázal svou lásku.

A právě toto je v našich přátelstvích někdy překážka. Dobré přátelství znamená zříci se některých věcí, na které mám nárok, ve prospěch druhého.

8. Odpovězte na tuto otázku ne tak "jak byste m li", ale jak to opravdu je.

8. PVD

Toto poslední studium je koncipováno spíš jako určitá reflexe vaší skupinky i většího společenství, do kterého chodíte. Nejedná se o klasické studium Bible na téma společenství, protože to by si zasloužilo víc než pouze jednu lekci.

1. Tato odpověď závisí na vás. Určitě ale lidi z okolí táhly vztahy, které první křesťané mezi sebou měli, a zároveň jistota, která vyplývá z dobrého společenství. Duchovnost prvních křesťanů se neukazovala skrze jakési duchovní pózy, ale skrze to, že "byli lidem milí". I to byl určit "magnet" pro lidi kolem.

2. Nechali se vyučovat v Božím slově, komunikovali spolu, slavili večeři Páně, jedli spolu, modlili se, dávali potřebným. Nenechte se tímto výčtem omezit a hledejte sami.

3. Vaše odpověď

4. Vaše odpověď

5. Může to být otevřenost, sdílení se, vzájemná pomoc, společné cíle, společné modlitby atd.

6. Jedna úroveň byla "po domech" nebo jak bychom řekli dnes -- ve skupinkách, a druhá úroveň byla v "chrámu", tedy ve větší skupině. K fungování zdravého Kristova těla je třeba, aby fungovaly obě úrovně. Sami se pokuste vystihnout několik výhod, které má každá uvedená rovina scházení se.

7. Tato otázka by měla vést k určité sebereflexi, zhodnocení vaší skupinky i společenství, do kterého chodíte.

8. Stejně tak tato otázka.

Vraťte se na první stránku a znovu odpovězte na otázky, kterými tato studia začínala. Zakryjte si původní odpovědi.

Poté, co odpovíte znovu, srovnajte staré a nové odpovědi. V čem se vaše odpověď změnila a pokud se změnila - proč?

Zakončete tyto lekce diskusí nad tím, co vám vaše stání nad tímto tématem dal a co byste případně chtěli začít dělat jinak – lépe.